

Datum van
inontvangstneming

:

05/03/2013

Zaak C-53/13**Verzoek om een prejudiciële beslissing****Datum van indiening:**

30 januari 2013

Verwijzende rechter:

Krajský soud v Ostravě (Tsjechische Republiek)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

16 januari 2013

Verzoekende partij:

Strojírny Prostějov, a.s.

Verwerende partij:

Odvolací finanční ředitelství

Rechtsgrondslag:

Artikel 267 VWEU

Beschikking

De Krajský soud v Ostravě (regionaal Hof te Ostravě) [OMISSIS] heeft inzake **Strojírny Prostějov, a.s.**, [OMISSIS], verzoekster, tegen **Odvolacímu finančnímu ředitelství** [OMISSIS], verweerder, in een geding tegen het besluit van de Finančního ředitelství v Ostravě van 18 augustus 2011 [OMISSIS] betreffende inkomstenbelasting, beschikt

als volgt:

[OMISSIS] Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt de volgende prejudiciële vraag gesteld: „Verzetten de artikelen 56 en 57 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie zich tegen een nationale wettelijke regeling volgens welke, wanneer een onderneming die werknemers ter beschikking van een andere onderneming stelt, is gevestigd op het grondgebied van een andere lidstaat, de onderneming die de diensten van deze werknemers gebruikt, verplicht is de inkomstenbelasting voor deze werknemers af te trekken

en te betalen aan de schatkist terwijl, wanneer de onderneming die werknemers ter beschikking stelt, is gevestigd op het grondgebied van de Tsjechische Republiek, die verplichting op laatstgenoemde onderneming rust?”

[OMISSIS]

Motivering:

A.

Omschrijving van de zaak

- 1 Verzoekster besteedde werk uit aan werknemers die haar ter beschikking waren gesteld door een uitzendbureau dat actief is op het grondgebied van de Tsjechische Republiek via haar in het Tsjechisch handelsregister geregistreerd bijkantoor. [OR 2]
- 2 Een dergelijk bijkantoor van een buitenlandse rechtspersoon kan naar Tsjechisch recht geen rechten en verplichtingen hebben; de buitenlandse rechtspersoon zelf heeft er.
- 3 De Finanční úřad v Prostějově (belastingdienst te Prostějově) legde verzoekster op 7 maart 2011 een aanslag in de inkomstenbelasting op als gevolg van de indienstneming van deze werknemers aangezien de uitbestedende onderneming een buitenlands uitzendbureau was en het Tsjechisch recht in een dergelijk geval de verplichting tot aftrek en betaling van belasting aan de schatkist overdraagt op de nationale gebruiker van de werknemers.
- 4 Verzoekster stelde beroep in tegen het besluit van de Finančního úřad v Prostějově podal žalobce odvolání k Finančnímu ředitelství v Ostravě (belastingdirectoraat te Ostrava), dat verzoeksters beroep bij besluit van 18 augustus 2011 verwierp. De onderhavige herzieningsprocedure voor de Krajský soud betreft het besluit over verzoeksters beroep.
- 5 Verzoekster repliceert met name dat het buitenlandse uitzendbureau (dat actief is op het grondgebied van de Tsjechische Republiek overeenkomstig de wet aan de basis van de relevante vergunningen) juridisch de werkgever van de ter beschikking gestelde werknemers is. In de situatie waarin haar bijkantoor in het Tsjechisch handelsregister werd geregistreerd, beschouwde verzoekster dat uitzendbureau als een entiteit die onderworpen was aan dezelfde belastingregels als elke andere werkgever, namelijk een entiteit die verantwoordelijk is voor de correcte belasting van het inkomen van werknemers uit bronnen op het grondgebied van de Tsjechische Republiek. Verzoekster ging er tegelijk van uit dat zij kon rekenen op gelijke behandeling van overheidswege van nationale uitzendbureaus enerzijds en uitzendbureaus uit andere lidstaten van de Europese Unie anderzijds. Ingeval de conclusies van de belastingdienst correct zouden zijn, zouden de uitzendbureaus uit andere lidstaten worden gediscrimineerd in

vergelijking met nationale bureaus, aangezien de wetgeving hun zou beletten een samengestelde dienst te verrichten op basis met name van het feit dat het uitzendbureau (indien het een samengestelde dienst verricht) de administratieve lasten inzake berekening en inning van de belasting over het inkomen van de ter beschikking gestelde werknemers draagt en deze taken niet berusten op de onderneming die deze werknemers gebruikt. Een onderneming die deze lasten niet wenst te dragen, zal dus noodzakelijkerwijze uitsluitend de voorkeur geven nationale uitzendbureaus. Volgens verzoekster is de uitlegging van de belastingdienst in strijd met het doel en de strekking van richtlijn 96/71/EG.

- 6 De Finanční ředitelství v Ostravě baseert zich in zijn opmerkingen op de geldende nationale wetgeving zonder standpuntbepaling over de vragen inzake de gestelde onverenigbaarheid met het Europees Unierecht.
- 7 Met ingang van 1 januari 2013 zijn de bestaande belastingdirectoraten in de Tsjechische publiek afgeschaft en zijn hun taken overgedragen aan de Odvolací finanční ředitelství (directoraat voor beroep in belastingzaken).

B.

Relevante nationale wetgeving en uitlegging ervan tot dusver door de nationale rechters

- 8 De onderhavige zaak valt onder de tweede zin van § 6, lid 2, van zák. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (wet nr. 586/1992 betreffende inkomstenbelasting), zoals later gewijzigd, die de juridische fictie creëert dat voor inkomstenbelasting een persoon voor wie werknemers werken overeenkomstig zijn instructies, wordt beschouwd als werkgever, ook al wordt het loon voor dat werk op basis van een contractuele verhouding betaald via een in het buitenland gevestigde of verblijvende persoon.
- 9 In tegenstelling daarmee legt de wet inzake inkomstenbelasting in andere gevallen – met inbegrip van het geval van werknemers die ter beschikking worden gesteld van een onderneming door een nationaal uitzendbureau – de verplichting tot aftrek of betaling van de belasting van de werknemers op aan zijn werkelijke werkgever (het uitzendbureau).
- 10 De nationale wetgeving is op 1 januari 1997 in werking getreden en bleef sindsdien (ook na toetreding van de Tsjechische Republiek tot de Europese Unie) ongewijzigd.
- 11 De betrokken nationale wetgeving is uitgelegd in de rechtspraak tot dusver in beslissingen van de Nejvyššího správní soud (hooggerechtshof in bestuurszaken) van 26 mei 2005 [OMISSIS] en 5 september 2008 [OMISSIS] waarin de Nejvyšší správní soud verklaarde dat voormelde bepaling een specifieke regel voor een aantal uitputtend genoemde categorieën van ter beschikking gestelde werknemers is, waarbij de persoon voor wie de werknemer werkt en die een Tsjechisch

ingezetene is, het statuut van „werkgever” overeenkomstig de Tsjechische wet inzake inkomstenbelasting heeft, ook al betaalt hij niet het loon van de werknemer en wordt dit loon aan de werknemer betaald door een niet-ingezetene (de werkelijke werkgever) die de werknemer ter beschikking stelde van de „werkgever”.

- 12 In die beslissingen oordeelde de Nejvyšší správní soud hoofdzakelijk in zaken waarin werknemers vóór de toetreding van de Tsjechische Republiek tot de Europese Unie ter beschikking werden gesteld. Sinds de toetreding van de Tsjechische Republiek tot de Europese Unie zijn er nog geen rechterlijke uitspraken over de terbeschikkingstelling van werknemers.

C.

Relevante wetgeving van de Europese Unie

- 13 Verzoekster baseert zich op richtlijn 96/71/EG, die volgens de Krajský soud in casu evenwel geen toepassing vindt aangezien zij ertoe strekt dezelfde arbeidsomstandigheden te garanderen aan over de grens ter beschikking gestelde werknemers en aan nationale werknemers (arbeidsuren, rustperiodes, vakantie, loon, gezondheid, veiligheid en hygiëne op het werk, arbeidsomstandigheden voor vrouwen, kinderen en jongeren, en dergelijke).
- 14 Als relevante Europese wetgeving gelden volgens de Krajský soud evenwel de artikelen 56 VWEU en 57 VWEU, die alle beperkingen op het vrij verrichten van diensten binnen de Europese Unie verbieden en dienstverrichters het recht garanderen hun activiteit in een andere lidstaat uit te oefenen onder dezelfde voorwaarden als die welke gelden voor eigen onderdanen.

D.

Motivering van de verwijzing tot prejudiciële beslissing

- 15 Bij de beoordeling van de vraag of het correct is de nationale wetgeving op de betrokken feiten toe te passen, dient volgens de Krajský soud in de eerste plaats te worden verduidelijkt of de relevante nationale wetgeving die een andere persoon als verantwoordelijk voor de aftrek en betaling van de inkomstenbelasting aanwijst in zaken waarin de onderneming die werknemers ter beschikking stelt, een niet-ingezetene is, anders dan wanneer de onderneming die werknemers ter beschikking stelt, een ingezetene is, een belemmering voor het vrij van diensten binnen de Europese Unie vormt.
- 16 De vraag rijst dus of de nationale wetgeving die van kracht was toen de Tsjechische Republiek nog geen lidstaat van de Europese Unie was, strijdig met het primair recht van de Europese Unie werd, toen de Tsjechische Republiek tot de Unie toetrad.

- 17 Deze conclusie wordt in het bijzonder ondersteund door de praktische gevolgen van de nationale wetgeving, aangezien een onderneming die gebruik maakt van de diensten van een Tsjechisch uitzendbureau, zich niet hoeft bezig te houden met de administratieve taken inzake berekening, aftrek en betaling van de inkomstenbelasting van de ter beschikking gestelde werknemers terwijl deze taken, wanneer gebruik wordt gemaakt van de diensten van een uitzendbureau uit een andere lidstaat, onvermijdelijk zijn. In casu creëert de Tsjechische wetgeving inzake inkomstenbelasting een aantal voorwaarden voor de werking van Tsjechische uitzendbureaus en andere voorwaarden voor de werking van uitzendbureaus uit andere lidstaten.
- 18 In het licht van het voorgaande moet de vraag volgens de Krajský soud aldus worden beantwoord dat voormelde nationale wetgeving in strijd is met het primair recht van de Europese Unie, zodat zij buiten toepassing moet blijven ingeval een uitzendbureau uit een andere lidstaat werknemers ter beschikking stelt; de betrokken bepaling blijft alleen toepasselijk wanneer uitzendbureaus uit derde landen werknemers ter beschikking stellen.
- 19 Volgens de Krajský soud dient in casu het Hof evenwel een prejudiciële vraag krachtens artikel 267 VWEU te worden gesteld aangezien niet is voldaan aan de voorwaarden die voortvloeien uit de rechtspraak van het Hof om zonder verwijzing over een zaak te beslissen. In het arrest van het Hof van 6 oktober 1982, CILFIT (283/81, Jurispr. blz. 3415), verklaarde het Hof dat een verwijzing tot prejudiciële beslissing niet noodzakelijk was in geval van een zogenoemd *acte clair*. Daarvan is sprake wanneer de uitlegging van een bepaling van Europees recht zo duidelijk is dat geen redelijke twijfel kan rijzen over de wijze waarop de gerezen vraag moet worden opgelost. De nationale rechter moet, alvorens tot die conclusie te komen, ervan overtuigd zijn dat de zaak ook even duidelijk is voor de rechters van andere lidstaten en voor het Hof. Rekening moet worden gehouden met de verschillende taalversies van de betrokken bepaling, de eigen terminologie van het Europees recht en de systematische, teleologische en temporele vragen.
- 20 De onderhavige zaak is volgens de Krajský soud geen *acte clair*. De Krajský soud weet in de eerste plaats niet zeker wat het Hof van de vraag vindt. Volgens de (via Eurlex verkregen) informatie waarover de Krajský soud beschikt, heeft het Hof de vraag nog niet behandeld. Voorts is de Krajský soud niet zeker wat de rechters van de lidstaten van de vraag vinden in een situatie waarin ook de wetgeving van andere lidstaten soortgelijke bepalingen als de aangehaalde nationale bepaling bevat [zie bijvoorbeeld § 5, lid 4, Slovak zák. č. 595/2003 Z.z., o dani z příjmov (wet nr. 595/2003 inzake inkomstenbelasting), zoals later gewijzigd]. De Krajský soud weet niet of bijvoorbeeld de Slowaakse rechters die wetgeving verenigbaar of onverenigbaar met het Europese Unierecht zouden achten. De Tsjechische (en tegelijk bijvoorbeeld de Slowaakse) wetgever lijken bovendien de vraag anders te beoordelen aangezien zij na acht jaar lidmaatschap van de Tsjechische Republiek (en tegelijk bijvoorbeeld de Slowaakse Republiek) van de Europese Unie geen enkele wijziging in de betrokken nationale wetgeving hebben aangebracht. [OR 5]

- 21 De Krajský soud gaf hierboven zijn standpunt over een mogelijk antwoord op de prejudiciële vraag. De Krajský soud is evenwel van oordeel dat dit antwoord niet in die mate duidelijk en onbetwistbaar is dat het Hof geen prejudiciële vraag hoeft te worden gesteld. [OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS]

Ostrava, 16 januari 2013

[OMISSIS]